

Рижківська Р.М., вихователь-методист ДНЗ №6
Повторейко Л.І., вихователь ДНЗ №6
**ВИКОРИСТАННЯ КОРЕКТУРНИХ ТАБЛИЦЬ
ТА АСОЦІАТИВНИХ КАРТОК**
**ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ПИТАНЬ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ**

Одними з ефективних засобів пізнавальної активності, формуванні знань та навиків безпечної поведінки в довіллі у дітей дошкільного віку є використання педагогами в практиці роботи коректурних таблиць (за методикою доктора педагогічних наук Наталії Гавриш) та асоціативних карт.

Ці інформаційно-інтелектуальні ігри концентрують увагу дітей, зосереджують її на слуховому сприйнятті і розгляданні таблиць та карток. Вправи, завдання, ігри на основі таблиць та карток активізують пізнавальні психічні процеси, сприяють формуванню у дітей цілісної картини світу, систематизують та збагачують знання дітей про причини виникнення небезпечних ситуацій, формують навиків безпечної поведінки в довіллі.

Педагогами виготовлено таблиці та картки різної тематики: за правилами дорожнього руху, «Корисні та отруйні рослини», «Обладнання спеціального транспорту», «Природні стихійні лиха», «Вогонь - ворог і друг» тощо. До них розроблено інтелектуально-мовленнєві вправи, завдання, ігри. Коректурні таблиці і асоціативні картки використовуються в різних формах роботи з дітьми в тому числі і на різних етапах занять.

Пропонуємо інтелектуальну гру-вікторину для педагогів «Про здоров'я дбай: небезпеки уникай», яка проводилась в рамках семінару-практикуму працівників міста «Організація навчально-виховної роботи з питань безпеки життєдіяльності дошкільників» та конспект заняття в старшій групі «Маленькі рятувальники» з використанням коректурних таблиць.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА ЗА КОРЕКТУРНИМИ ТАБЛИЦЯМИ

(за методикою Наталії Гавриш)

«ПРО ЗДОРОВ'Я ДБАЙ: НЕБЕЗПЕКИ УНИКАЙ!»

Мета: підвищити ефективність навчально - виховної роботи з питань особистої безпеки шляхом активізації пізнавальної діяльності; поглибити теоретичні знання та закріпити практичні навички вихователів щодо формування у дошкільнят ціннісного ставлення до власного здоров'я і життя; розвивати мислення, увагу, мовленнєву творчість.

Виховувати повагу до товаришів, вміння працювати спільно, підгрупами, вислуховувати думку колег, при потребі допомогти.

Матеріал: коректурні таблиці
Завдання № 1

А – Що об'єднує предмети з цифрами №№ ... ? (Предмети пожежогасіння)
Зображення яких предметів ще відносяться сюди?
Де можна побачити ці предмети разом? (На пожежному щиті)
Під якою цифрою він знаходиться?

Б - Що об'єднує зображення на картинках з цифрами 7, 15, 62 тощо? (Природні небезпечні фактори)
Які зображення і під якими цифрами можна теж віднести до природних небезпечних факторів ? Чому?

Завдання № 2

А – Які телефонні номери повинна знати кожна людина?
З яким спеціальним транспортом вони пов'язані?
Під зображенням яких предметів знаходиться кожен з них?
(№ телефону 103 пов'язаний з викликом швидкої допомоги, який знаходиться під зображенням.....)

Б - Над зображенням яких предметів знаходяться зображення людей відповідних професій відносно зображень спеціального транспорту?
(на машині швидкої допомоги працює лікар, зображення якого знаходиться над зображенням ката)

Завдання № 3

«Продовжте речення»

А – Не можна вживати наркотики, тому що.....

- Не можна курити цигарки, тому що .....
- Не можна пити алкогольні напої, тому що...
- Не можна їсти брудними руками, тому що...

Б - Цей знак говорить про те, що ..... (пішохідний перехід)

- Цей знак говорить про те, що.... (обережно: поїзд!)
- Цей знак говорить про те, що ... (обережно: струм!)
- Цей знак говорить про те, що.... (підземний перехід)

Завдання № 4

А - Які тварини можуть бути небезпечними? Чому?

На якому « поверсі» таблиці вони живуть?

Яких тварин ви ще вписали б в порожню клітинку?

Б - В яких казках живе небезпека? Яка?

На якому поверсі живуть ці казки?

Ілюстрації яких казок, де живе небезпека, ви вписали б в порожню клітинку?

Завдання № 5

Прослухайте розповідь і дайте відповідь на запитання.

У Надійчиної і Андрійкової мами сьогодні день народження. Діти знали, що мама дуже любить лісові квіти. Отож, раненько діти вирішили порадувати свою маму і пішли до лісу, щоб назбирати букет лісових квітів. Роззиралися на рослини, що довкола. Надійку зацікавила рослина з гарним листям і блідо-рожевими квітами, але найбільше приваблювали дивовижні коробочки, ніби прикріплені до грубуватого стебла. Андрійко не витримав. Відірвав одну коробочку, потрусив нею. Всередині щось заторохтіло. «Може там такі зернята, як мак?»- подумав хлопчик. Він розкрив коробочку і висипав насіння собі в рот.

А Надійка вирішила скуштувати одну-однісіньку ягідку – вона трималася на довгому стеблі й чимось нагадувала око ворона, яке немовби прагнуло розглянути все довкола. Дівчинка вирішила, що це чорниця. Аж ні, то була дуже отруйна рослина.

Запитання до команди «Всезнайки»:

Як називається рослина, яку скуштувала Надійка? (Вороняче око)
Де вона живе на коректурній таблиці?
Чому ви вирішили, що це саме ця рослина?

Запитання до команди «Розумнички»:

Як називається рослина, з якої Андрійко з'їв насіння? (Блекота)
Де вона живе на коректурній таблиці?
Чому ви так вирішили?

Завдання № 6

А - Чому на нашій таблиці поряд з небезпечними предметами знаходяться зображення таких предметів як : бинт, йод, вата, мило тощо ?

Б - Чому на нашій таблиці поряд з зображенням небезпечних предметів знаходяться зображення «вкусняшок» : чіпси, кока-кола, сухарики, жуйки тощо?

Завдання № 7

А – Це дівчинка Оксанка. Придумайте про неї розповідь, використавши опорні картинки під номерами 55, 57, 91, 18

Б - Це-хлопчик Василько. Придумайте про нього розповідь, використавши опорні картинки під номерами 20, 11, 9, 66.

Завдання № 8

Придумайте завдання своїм суперникам за їх табличками.

МАЛЕНЬКІ РЯТІВНИКИ

(конспект заняття в старшій віковій групі дітей
з використанням коректурних таблиць за методикою Н.Гавриш)

МЕТА: Розширювати знання дітей про особливості спеціального транспорту (швидка допомога, пожежна машина, патрульна машина міліції, аварійна газу тощо): обладнані спеціальними інструментами, предметами, знаряддями, необхідними для порятунку людей, гасіння пожежі, охорони порядку, попередження та ліквідації аварій (аптечка, вогнегасник, пожежна драбина, ноші, спецодяг та взуття, радар, жезл, респіратор, канат тощо). На спеціальному транспорті працюють водії, лікарі, міліціонери, пожежники, інші рятівники.

Розвивати в дітей діалогічне мовлення, збагачувати словник словами-назвами транспорту, інструментів, знарядь, професій.

Підвищувати ціннісне ставлення вихованців до власного здоров'я і життя, формувати навички особистої безпеки.

Викликати емпатійні почуття до чужої біди і готовність допомагати іншим.

Матеріал: коректурні таблиці із зображенням предметів необхідних для обладнання спеціальних машин (пожежної, швидкої допомоги, міліцейської); сюжетні картинки із зображенням різних надзвичайних ситуацій; різнокольорові фішки, «значки Рятівника».

Хід заняття

(діти вітаються вітаночкою, або проводиться вправа на увагу)

Чути звук сирени

Вихователь:

- Що це?
- Чому? (спеціальні машини їдуть, щоб допомогти тим, хто потрапив в біду)
- Хто міг включити сирену?(на спеціальному транспорті є сирени)
- Куди вони поспішають? (на допомогу тому, хто її потребує)
- Якщо швидка машина.....
  - пожежна машина....
  - міліція ..... то куди вони мчать (поспішають)?
- Яким одним словом ми об'єднаємо цей транспорт? (спеціальний)
- А чому на звичайних машинах не ставлять сирену?
- Як ми можемо назвати людей, які мчать на порятунок?
(рятувальники)
- А від якого слова утворилось слово рятівник? (рятувати)
- А які слова-родичі воно має? (рятівник, рятувати, порятунок, врятувати тощо)
- Якою має бути людина, щоб стати рятівником? (сильною, сміливою, винахідливою, витривалою тощо)

- А ви хотіли б стати маленькими рятувальниками, схожими на них?
- Ну, раз ви згодні, то в мене виникла ідея створити в нашому д/с таку команду «Маленькі рятувальники» і отримати за це почесний значок. Але значок просто так не дають, його потрібно вибороти своїми знаннями. Ви готові до випробувань? Тоді, увага! Першим нашим завданням буде чітко відповісти на ряд запитань.....
- Біда, яка виникла при неправильному поводженні з вогнем?(пожежа)
- Назва якої тварини лежить на дорозі? (зебра)
- Транспорт в місті регулює, всім свої права диктує (світлофор)
- Місце де ходять люди і їздять машини (вулиця)
- Напис, за допомогою якого можна знайти людину в місті? (адреса)
- Кабіна, що піднімає людей в багатоповерховому будинку? (ліфт)
- Він складається із цифр і є на всіх будинках та дверях квартир? (номер)
- Гучний звук за допомогою якого можна привернути увагу подзвонивши до дверей?(дзвінок)
- Апарат за допомогою якого можна викликати спеціальну допомогу? (телефон)

Вихователь:

Увага! Завдання друге. «Оціни вчинок».

Нам необхідно підійти до столика вибрати картинку уважно її розглянути і оцінити вчинок героя.

(Діти оцінюють вчинки героїв, зображених на картках, доводять свої думки)

- Молодці, малята! Ми гарно справились з завданням, воно захищено.

Вихователь:

Завдання третє. Потребує уваги.

- Зверніть, будь ласка, увагу на таблиці, які розташовані на дошці. На таблицях зображено спеціальний інвентар, яким ми маємо завантажити відповідний спеціальний транспорт (швидку, пожежну, міліцейську машини).

Ви маєте фішками – магнітами відзначити ті предмети які необхідні для спеціального транспорту. Для цього ви розділитесь підгрупами, кожна підгрупа - до певної таблиці.

(Діти відмічають фішками предмети, які потрібні для кожної спеціальної машини, пояснюють вибір)

- Молодці, діти. Ви гарно справились із завданнями. Зараз представник рятувальної служби вручить вам значки з почесним званням Рятувальник.

1. Відкриваються раптово двері і з «опеченою» рукою заходить працівник кухні; просить маленьких рятувальників надати першу

медичну допомогу. Діти надають першу медичну допомогу – поливають руку холодною водою, прикладають бинт з ватою змоченою в перекисі водню.

2. Стук в двері. Заходить дівчинка з проханням допомогти знайти її цуценя. Діти дають поради що можна зробити: подзвонити в міліцію, повісити фото тощо.
3. Дзвінок по телефону: «Рятівники, дайте пораду, що робити коли пожежа підкрадається з поля до житлових будинків...» Діти дають поради : подзвонити пожежникам, вказуючи адресу; перекопати межу, засипати піском полум'я тощо.

Вихователь: Любі діти, я дуже пишаюсь вами. Можете з гордістю носити звання Рятівників.

Укомплектуємо
спеціальні машини

Як же вийти з такої ситуації?

Надамо першу
допомогу при опіку

Чудова в нас рятувальна команда!